

**केंद्रीय रेशीम मंडळ पुरस्कृत सी.डी.पी.योजनांना
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन,
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक रेशीम १००६/प्र.क्र.२१८/रेशीम कक्ष,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : ६ मार्च, २००७

वाचा :- संचालक, रेशीम यांचे पत्र क्रमांक क्र.रेशीम /कार्या-९/सीडीपी योजना/प्रशा. मान्यता/
०६-०७/१०३३३, दिनांक २३ नोव्हेंबर, २००६

प्रस्तावना :-

रेशीम उद्योग हा कृषीवर आधारीत असलेला व रोजगाराची प्रचंड क्षमता असलेला कुटीर उद्योग आहे. महाराष्ट्रातील भौगोलिक परिस्थिती व हवामान रेशीम उद्योगास अत्यंत अनुकूल आहे. राज्यात तुती व टसर रेशीम उद्योग या योजना राबविण्यात येतात. दहाव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये राज्यामध्ये रेशीम उद्योगाचा विकास होण्याच्या दृष्टीने रेशीम संचालनालयामार्फत केंद्रीय रेशीम मंडळ पुरस्कृत २५ योजना राबविण्यात येतात. सन २००६-२००७ मध्ये केंद्रीय रेशीम मंडळ पुरस्कृत गांडूळ खत निर्मितीसाठी छपरी उभारणीसाठी सहाय्य, उष्ण कोटी /हॉट एअर ड्रायर उभारण्यास सहाय्य आणि रिलींग केंद्रासाठी स्वयंचलित चरख्याची खरेदी या नवीन योजना सुचित केल्या आहेत. सदर योजना रेशीम संचालनालयामार्फत राबविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

दहाव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत सन २००६-२००७ मध्ये राज्यात केंद्रीय रेशीम मंडळ पुरस्कृत सी.डी.पी.योजनांची अंमलबजावणी करण्यासाठी खालील योजनांना प्रशासकीय मान्यता देण्यांत येत आहे.

१) गांडूळ खत निर्मितीसाठी छपरी उभारणीसाठी सहाय्य :-

सदर योजनेमध्ये एका वर्षात २०० रेशीम उत्पादक लाभार्थींना गांडूळ खत निर्मितीकरीता छपरी उभारण्यास सहाय्य करण्यात येईल. सदर प्रकल्पाची मर्यादा रु.१४,०००/- पर्यंत राहिल. या

योजनेमध्ये ५०% सहभाग केंद्र शासनाचा असून २५% सहभाग राज्य शासन व २५% सहभाग लाभार्थी यांचा राहिल.

२) उष्ण कोटी /हॉट एअर ड्रायर उभारण्यास सहाय्य :-

या योजनेत खालील दोन प्रकारच्या प्रकल्पास मान्यता देण्यात येत आहे :-

अ) प्रतिदिन ५० कि.ग्रॅ. कोष वाळविण्याची क्षमता असलेला प्रकल्प :- सदर योजनेमध्ये संचालनालयास ४ नग उष्ण कोटी /हॉट एअर ड्रायर खरेदी करण्यास मान्यता देण्यात येत असून प्रति नग खर्च रु.८७,०००/- पर्यंतच्या मर्यादित असेल. सदर योजनेमध्ये राज्य शासनाचा सहभाग ६५% असून केंद्र शासनाचा सहभाग ३५% राहिल.

ब) प्रतिदिन १२० कि.ग्रॅ. कोष वाळविण्याची क्षमता असलेला प्रकल्प :- सदर योजनेमध्ये ४ नग उष्ण कोटी /हॉट एअर ड्रायर खरेदी करण्यास मान्यता देण्यात येत असून प्रति नग खर्च रु.१,७५,०००/- पर्यंतच्या मर्यादित असेल. सदर योजनेमध्ये राज्य शासनाचा सहभाग ६५% असून केंद्र शासनाचा सहभाग ३५% राहिल.

३) स्वयंचलित चरख्यांची खरेदी :-

सदर योजनेमध्ये संचालनालयाच्या रिलिंग केंद्रावर खराब कोषापासून सूत कातण्यासाठी एकूण २२ स्वयंचलित चरखे खरेदी करण्यास मान्यता देण्यात येत असून प्रति नग खर्च रु.७,८००/- च्या मर्यादित राहिल. सदर योजनेमध्ये केंद्र शासनाचा सहभाग ७५% असून राज्य शासनाचा सहभाग २५% राहिल.

२. वरील योजना राबविण्यासाठी होणारा खर्च रेशीम संचालनालयाकडे सन २००६-२००७ मध्ये राज्यस्तरीय योजनेअंतर्गत उपलब्ध असलेल्या तरतूदीतून भागविण्यांत यावा. तसेच केंद्र शासनाकडून त्यांच्या सहभागाची रक्कम उपलब्ध करून घेवून खर्च करण्यांत यावा. सदरचा खर्च करण्यास तसेच त्यांच्या अखत्यारितील क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना वितरीत करण्यास "नियंत्रक अधिकारी" म्हणून संचालक, रेशीम संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना घोषित करण्यात येत आहे.

३. यासाठी होणारा खर्च सन २००६-२००७ साठी मंजूर तरतूदीच्या मर्यादेतच करण्यात यावा. या आर्थिक वर्षात या शिर्षाखाली अतिरिक्त तरतूद उपलब्ध केली जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

४. सदरची मान्यता नियोजन विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. १२३/२००७/व्यय-२ दिनांक १५/२/२००७ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने देण्यांत येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००७०३०६११४७४५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(प्र. म. दुधलकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन,
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

प्रत:

- १) संचालक, रेशीम संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, द्वारा महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ मर्या., उमरेड रोड, नागपूर ९
- २) महालेखापाल (लेखापरिक्षक), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ नागपूर.
- ३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
- ४) जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर.
- ५) वित्त विभाग (व्यय-१६ / व्यय-२), मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, अर्थसंकल्प- १७ स
- ७) निवड नस्ती.